

KRISTUS UN SABATS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 2:1-3, Ebr. 1:1-3, Ap. d. 13:14, Marka 2:23-28, Jāņa 5:1-9, Jes. 65:17.

ATMIŅAS PANTS:

„Tad viņš tiem teica: “Sabats ir iecelts cilvēka dēļ, bet ne cilvēks sabata dēļ. Tātad Cilvēka Dēls ir kungs arī pār sabatu.”” (Marka 2:27, 28)

Lielākā daļa kristīgo denomināciju ievēro svētdienu kā „atpūtas” un pielūgsmes dienu (lai gan lielākā daļa svētdienas ievērotāju šajā dienā neatpūšas). Svētdienas „ievērošana” ir tik izplatīta mūsdienu kristiešu vidū, ka daudzi uzskata to par „kristiešu sabatu”.

Tas tā vienmēr nav bijis. Tieši pretēji, kā israēliešu ticības turpinātāja kristietība neatmeta visus savas mātes reliģijas simbolus, arī septītās dienas sabatu ne. Kādu laiku vienīgā Bībele, kas bija pirmajiem kristiešiem, bija Vecā Derība. Nav brīnums, ka jautājums par citu pielūgsmes dienu ienāca kristietībā vairāk nekā simt gadus pēc Kristus uzbraukšanas debesīs. Patiesībā tikai 4. gadsimtā ar Konstantīna ediktu svētdienas ievērošana kļuva par valdošās baznīcas politiku. Diemžēl pat pēc protestantu reformācijas gandrīz visa kristietība stingri bija pieķērusies svētdienas ievērošanai, neskatoties uz Bībeles mācību, ka septītā diena ir patiesais sabats.

Šīs nedēļas tēmā runāsim par Kristu un sabatu.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 3. maijā!

Jūdu sabats? (2. Moz. 20:8-11)

Lai gan daudzi uzskata septīto dienu par „jūdu sabatu”, Bībele atklāj, ka sabats pastāvēja daudzus gadsimtus pirms jūdiem. Tā saknes meklējamas pašā radīšanā.

1. Moz. 2:1-3 paziņo, ka pēc tam, kad Dievs bija pabeidzis Savus radīšanas darbus sešās dienās, Viņš atpūtās septītajā dienā un tad „svētīja septīto dienu, lai tā būtu svēta”. Tas skaidri parāda, cik augstu vietu sabats ieņem Dieva radībā. Sabats bija ne tikai svētīts, bet arī „padarīts svēts” (NIV). Citiem vārdiem, Dievs dažas no Savām īpašībām piešķīra šim laika piemineklim.

Salīdzini sabata bausli 2. Moz. 20:8-11 un 5. Moz. 5:12-15! Kā šie divi bausļi varianti atbalsta teoriju, ka sabats nav domāts tikai jūdiem? _____

Visnozīmīgākā atšķirība starp abiem bausļiem ir pamatojums sabata ievērošanai. 2. Moz. grāmatā ir tieša saistība ar 1. Moz. 2:3, kur ir izcelts fakts, ka Dievs „svētīja” un „darīja svētu” sabata dienu. No otras puses, 5. Moz. 5:15 norāda uz Israēla dievišķo atbrīvošanu no Ēģiptes verdzības kā uz loģisko pamatojumu sabata ievērošanai. Pamatojoties uz 5. Moz. grāmatas pantiem, daudzi uzskata, ka sabats ir tikai jūdiem. Tomēr šis arguments pilnībā ignorē faktu, ka 2. Moz. grāmata norāda uz radīšanu, kad Dievs iecēla sabatu visai cilvēcei.

Bez tam 5. Moz. 5:15 atsauksme uz atbrīvošanu no Ēģiptes ir simbols glābšanai, kas mums ir Kristū. Tāpēc sabats ir simbols ne tikai radīšanai, bet arī pestīšanai – šīs divas tēmas Bībelē ir savstarpēji ļoti saistītas (Ebr. 1:1-3, Kol. 1:13-20, Jāņa 1:1-14). Tikai tāpēc, ka Jēzus ir mūsu Radītājs, Viņš var būt arī mūsu Pestītājs, un septītās dienas sabats ir simbols abiem Viņa darbiem.

Ikviens var apgalvot, ka dus Kristū. Kā, pēc tavas pieredzes, sabata ievērošana palīdz atrast tev mieru? _____

Laiks atpūtai un pielūgsmei (Lūk. 4:16)

Saskaņā ar Kol. 1:16 un Ebr. 1:2 Kristus pirms iemiesošanās bija tiešā veidā saistīts ar radīšanas procesu. Šajos pantos teikts, ka visas radītās lietas ir izsauktas esamībā caur Viņu. Tālāk Pāvils izsaka domu, ka Kristus piedalījās „neredzamo” lietu radīšanā (Kol. 1:16, 17), kas, protams, ietvēra sabatu. Lai gan Kristus bija radīšanas procesa centrā, Viņš pakļāvās Sava Tēva baušļiem (Jāņa 15:10). Kā jau runājām iepriekšējās tēmās, Jēzus nostājās pret noteiktām tradīcijām un izmantoja katru izdevību, lai izlabotu ar reliģiju saistīto uzvedību, kas nebija pamatota Dieva gribā. Ja Jēzum būtu bijis nodoms atcelt sabata bausli, Viņam būtu daudz iespēju to izdarīt.

Lielākā daļa pantu par sabatu Vecajā Derībā runā par sabatu kā par atpūtas dienu. Izpratne par „atpūtu” daudzās mūsdienu valodās var likt domāt, ka sabatu vajadzētu pavadīt, guļot un vispārīgi atpūšoties. Lai gan mēs to noteikti varam darīt sabatā, patiesā atpūtas nozīme ir „pārtraukums”, „apstāšanās” vai „pauze”. Sabats ir laiks, kad mēs varam pārtraukt pirmo sešu dienu rutīnu un pavadīt īpašu laiku kopā ar Radītāju.

Kristus laikā jūdi noturēja sabatā iknedēļas dievkalpojumu (sk. Lūk. 4:16). Tie, kas dzīvoja Jeruzālemē, apmeklēja īpašas lūgšanu sanāksmes templī, kur dievkalpojuma kārtība bija citāda nekā citās dienās. Jūdi, kas dzīvoja citās pasaules malās, uzcēla sinagogu kā īpašu tautas sanāksmju un pielūgsmes vietu. Sabatos dievkalpojums varēja notikt, ja bija klātesoši vismaz 10 vīrieši (minjans).

Ko šie panti mums atklāj par sabata ievērošanu pirmo kristiešu vidū? Ko tas mums stāsta par tiem, kas paziņo, ka sabats ir pārcelts uz svētdienu par godu augšāmcelšanai? Ap. d. 13:14, 42, 44; 16:13; 17:2; 18:4; Ebr. 4:9. _____

Ņemot vērā jūdaisko izcelsmi, tas bija pavisam dabiski, ka pirmie kristieši ievēroja dienu, kas bija noteikta Vecajā Derībā. Tomēr gandrīz 20 gadus vēlāk pēc Jēzus debesbraukšanas Pāvila „ieradums” vēl joprojām bija apmeklēt sinagogu sabatā (Ap. d. 17:2). Tāpēc nav bībelisku pierādījumu tam, ka pirmie kristieši ievēroja svētdienu, nevis sabatu.

Laiks priekam (Marka 2:27, 28)

Daudzi, kas apgalvo, ka ievēro sabatu, ne vienmēr saprot, ar ko ir saistīta sabata ievērošana. Kā to darīja daži farizeji Jēzus laikā, arī mūsdienās cilvēki ir ieslodzījuši sabatu aiz biežām noteikumu un regulējumu sienām (kamēr citi to ir padarījuši par tādu pašu dienu kā visas pārējās). Lai gan sabats vēl joprojām ir diena, kas ir svēta, tas ir domāts kā prieka diena, nevis nasta.

Laikā, kad Jēzus staigāja pa šo zemi, daži reliģiskie vadītāji bija apkrāvuši sabatu ar 39 papildus baušļiem. Viņi sprieda: ja cilvēki ievēros 39 likumus, tad sabats būs ievērots perfekti. Labu nodomu motivēta, šī likumu veidošana padarīja daudziem sabatu – kas bija domāts priekam – par smagu jūgu.

Izlasi uzmanīgi Marka 2:23-28! Kāpēc mācekļi plūca vārpas? Vai pants norāda, ka arī Jēzus piedalījās? Vai viņi pārkāpa kādus Bībeles likumus? Ja jā, tad kādus?

Jēzum un Viņa izsalkušajiem mācekļiem ejot pāri laukam sabatā, mācekļi nolēma apmierināt savu izsalkumu, plūcot vārpas. Lai gan tas nebija viņu lauks, saskaņā ar Mozus likumu, tas bija atļauts (sk. 5. Moz. 23:25). Bet farizeji to skaidroja kā kāda cita Mozus likuma pārkāpumu, kas aizliedza aršanu un pļaušanu sabatā (sk. 2. Moz. 34:21). Šķiet, Jēzus nepiedalījās vārpu plūkšanā. Tomēr Viņš aizstāvēja mācekļus. Jēzus atgādināja farizejiem, ka pat Dāvids un viņa vīri ēda „aizliegto” svētnīcas maizi, kad bija izsalkuši.

Marka 2:27, 29 Jēzus teica, ka sabats ir iecelts cilvēku dēļ, nevis otrādi. Citiem vārdiem sakot, sabats nav iecelts, lai to pielūgtu, bet drīzāk lai sagādātu iespējas pielūgsmei. Kā Dieva dāvana visai cilvēcei sabats nav domāts, lai apspiestu, bet gan lai sagādātu atvieglojumu un atbrīvošanu. Tas patiešām ir veids, kā piedzīvot savu atdusu un brīvību Kristū.

Ko tu vari darīt sabatā tādu, kas nav tik vienkārši izdarāms citā nedēļas dienā? Pārdomā šo jautājumu un līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā!

Dziedināšanas laiks (Lūk. 13:16)

Kad Dievs radīja pasauli, Viņš paziņoja, ka viss ir "ļoti labs" (1. Moz. 1:31), bez šaubām – pilnīgs visos aspektos. Tomēr, līdz ar grēka ienākšanu, radīto pasauli ir samaitājis ļaunums un tā ietekme ir redzama visapkārt. Lai gan cilvēki tika radīti pēc Dieva līdzības, viņi tika pakļauti slimībai, sabrukumam un nāvei. Mēs bieži sakām, ka nāve ir daļa no dzīves. Tomēr nāve ir dzīvības noliegums, nevis tās daļa. Nekad nebija paredzēts, ka mums būs jāpiedzīvo nāve.

Ņemot vērā Dieva sākotnējo plānu cilvēcei, nav pārsteigums, ka daži no Jēzus visdramatiskākajiem dziedināšanas brīnumiem notika sabatā.

Pārskati sabata dziedināšanas stāstus Marka 3:1-6, Lūk. 13:10-17, Jāņa 5:1-9, 9:1-14! Kādas mācības šie brīnumi mums māca par patieso sabata nolūku?

Katrs sabata dziedināšanas brīnums ir iespaidīgs un parāda patieso sabata nozīmi. Pirms Jēzus dziedināja cilvēku ar nokaltušo roku (Marka 3:1-6), Viņš uzdeva retorisku jautājumu: „Vai ir atļauts sabatā darīt labu vai ļaunu? Dzīvību glābt vai nonāvēt?” (Marka 3:4) Ja cilvēkam ir iespēja atbrīvot kādu no ciešanām atbrīvošanas dienā, kāpēc lai viņš to nedarītu? Patiesībā brīnums ar sievieti, kas bija salikusi, parāda, ka sabata nolūks ir atbrīvošana (Lūk. 13:10-17). Kad Viņš saņēma kritiku dziedināšanas dēļ, Jēzus jautāja: „Vai šo Ābrahāma meitu, kuru sātans ir turējis sasietu jau astoņpadsmit gadus, nevajadzēja sabatā atbrīvot no saitēm?”

Atbrīvošanas tēma ir sastopama arī ziņojumā par dziedināšanu pie Betezdas dīķa, kur tika dziedināts vīrs, kas bija slims jau 38 gadus (Jāņa 5:1-9), kā arī kopš dzimšanas aklā vīra dziedināšanā (Jāņa 9:1-14). Atbildot uz farizeju apsūdzību, ka Jēzus ir pārkāpis sabatu ar Saviem dziedināšanas brīnumiem, Viņš atgādināja viņiem: „Mans Tēvs vēl aizvien strādā, un arī es strādāju.” (Jāņa 5:17) Ja Dievs nebūtu atļāvis dziedināt, tad tas nevarētu notikt. Ja runa ir par cilvēka ciešanu atvieglošanu, Dievs neguj.

Ko mums vajadzētu mācīties no šo reliģisko vadītāju kļūdām par to, kā iepriekš izveidoti uzskati var padarīt mūs aklus pat pret visskaidrākajām patiesībām?

Jauna radība

Sabats ne tikai atgādina mums par Dieva radošo spēku, bet arī norāda uz Viņa atjaunojošajiem apsolījumiem. Patiešām, ar katra cilvēka dziedināšanu sabatā tika spēcīgi pastiprināts mūžīgas atjaunošanas apsolījums. Neatkārtojamā veidā sabats nodrošina skatījumu, kas sniedz atpakaļ līdz zemes pirmsākumiem un aizstiepjas līdz cilvēces galīgajam liktenim. Un atkal mēs varam teikt, ka sabats norāda gan uz radīšanu, gan pestīšanu.

Dievs jau vienreiz radīja šo pasauli. Tomēr grēka dēļ Viņa radība ir sabojāta, bet šis bojājums nebūs mūžīgs. Glābšanas plāna atslēga ir atjaunošana – ne tikai zeme, bet arī pēc Viņa līdzības radītie cilvēki tiks atjaunoti šajā līdzībā un dzīvos uz jaunās zemes. Tas pats Dievs, kas radīja pirmo zemi, kura darbu mēs pieminām katru septīto dienu, radīs zemi no jauna. (Padomā, cik svarīga ir šī mūsu radīšanas piemiņa, ja jau mums ir pavēlēts to pieminēt reizi nedēļā īpašā veidā.)

Izlasi šos pantus! Kādu vēsti katrs no tiem nes, un kā tā ir saistīta ar sabata nozīmi?

Jes. 65:17 _____

Jes. 66:22 _____

2.Pēt. 3:9-13 _____

Atkl. 21:1 _____

2. Kor. 5:17 _____

Gal. 6:15 _____

Atkl. 21:5 _____

Sabats atklāj, ka "tas, kurš radīja visas lietas debesīs un virs zemes un tagad tās uztur, ir draudzes Galva, un Viņa spēkā mēs topam salīdzināti ar Dievu. [...] Sabats ir zīme Kristus varai darīt mūs svētus. Tas ir dots visiem, kurus Kristus dara svētus. Kā Viņa svētu darošā spēka zīme sabats ir dots visiem, kas Kristū kļūst par Dieva Israēla daļu". (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 288., 289. lpp.)

Ko praktisku tu vari darīt, lai ļautu Dieva spēkam sevi svētīt? Tas ir, kādas izvēles tu vari izdarīt, kas vai nu veicina, vai kavē tevī šo radošo procesu?

TĀLĀKĪEM PĒTĪJUMIEM:

„Jau Debesīs lielās cīņas pašā iesākumā sātans sev bija spraudis mērķi: pazemot Dieva bauslību. Tādēļ viņš sacēlās pret Radītāju un, izraidīts no Debesīm, šo pašu cīņu tagad turpina virs zemes. Pievilt cilvēkus un pavedināt viņus pārkāpt Dieva likumus ir nemainīgais nodoms, kuru tas vēl arvien dedzīgi cenšas īstenot. Vai to izdodas panākt, atceļot visu bauslību vai atmetot tikai kādu tās priekšrakstu, rezultāts galu galā ir tas pats. Tas, kurš pārkāpj „vienu bausli“, līdz ar to noniecina visu bauslību, viņa iespaids un piemērs ir netaisnības pusē: viņš ir „noziedzies pie visiem“. (Jēk. 2:10)“ (E. Vaita „Lielā cīņa“, 582. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Aplūko E. Vaitas apgalvojumu piektdienas pētījumos, kas ir paplašināts šī ceturkšņa sākumā izvēlētais citāts. Kā sabats un tas, kas ar to ir noticis kristietībā, palīdz mums saprast sātana uzbrukumu Dieva likumam?

---

2. Šajos pantos (Marka 3:2, Lūk. 13:14, Jāņa 5:18, 9:16) Jēzus tiek apsūdzēts sabata pārkāpšanā. Pārskatī 2. Moz. 20:8-11 un izvērtē šīs apsūdzības pamatotību. Ko tu teiktu tiem, kas paziņo, ka šie panti ir pierādījums tam, ka Jēzus pārkāpa sabatu?

---

3. Grupā pārrunājiet atbildi uz pēdējo jautājumu otrdienas tēmas beigās. Tas ir, ko sabatā tu vari darīt tādu, ko citās nedēļas dienās nevari laicīgo pienākumu dēļ?

---

4. Pārdomā savu sabata pieredzi! Vai sabats tev ir atbrīvošanas, atpūtas un brīvības diena? Vai arī tu par to domā kā par kaut ko smagu, par jūgu, kas nes spriedzi? Kā tu vari iemācīties baudīt sabatu, padarīt to par prieku, kā mums ir teikts šajā pantā: „Ja tu sabatā nespersi ne soli, ja manā svētajā dienā nedarīsi, kas pašam tīk, ja sabats tev liksies kā prieks, kā svētums Kungam godājams – ja godāsi to, nesteigdams savās gaitās, sev tīkamo nemeklēdams un tukšu nepļāpādams.“ (Jes. 58:13)
